

"Stajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.
Naročnina velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krone, za pol in štir leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštine. Naročnino je plati naprej. Posamezne stevilke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravništvo se nahajata v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

"Kmečki stan, srečen stan!"

Štev. 24.

V Ptiju v nedeljo dne 14. junija 1908.

IX. letnik.

Ob priliki

60 letnice našega cesarja se priredi dne 18. junija 1908 ob 4 uru popoldne veliko ljudsko tombolo v Ptiju.

v mestnem parku.

Mnogo dobitkov. Dobre pijače in jedila. Postavljeni bodejo barake.

Dobiček se porabi v dobrodelne namene.

Strup in bodalo!

(Boji v zgor. radgonskem okraju.)

Pošteni nasprotniki se borijo vedno s poštenim orodjem. Ali kaj naj reče človek, ako se nastopa proti njemu iz političnega sovraštva s strupom in bodalom? Prvaštvo se je že davno odvadlo poštenega orožja. Lž in obrekovanje, krivo pričanje in vohustvo, to so tej gospodi sredstva za dos go cilja...

Te dni se je končala dolgotrajna borba, ki jo je moral voditi naš Franc Wratschko proti zgorjo-radgonski prvaški gospodi, katera hoče zdaj višek podlosti doseči. Duša tej zg. radgonski prvaški skupini sta Kunce, župnik, katoliški župnik Kunce in Zemljic, dopisun "narodne stranke", podrepnik celjskih dohtarjev. Ta boj proti Wratschku je zdaj končan in sicer s popolno zmago Wratschkovo ter s porazom prvaške klike.

Cela zadeva je tako značilna, da jo moramo natančneje razjasniti. Gre se v prvi vrsti za osebo g. Franca Wratschko, kajti prvaški mislijo, da bodejo napredno stvar premagali, ako pre-

magajo z blatom in strupom njenega predstavitelja Wratschka. Kdo je Franc Wratschko? Tega ni treba vprašati, kajti razvitek zgornjoradgonskega okraja je tesno vezan s tem imenom. Že pred sivimi lasmi tega kmeta, ki so osiveli v delu za ljudstvo, bi morali imeti nasprotniki respekt. Wratschko je že 27 let občinski predstojnik v Orehovcih, je bil 17 let okrajski načelnik, je že 14 let načelnik cerkveno-konkurenčnega odbora, 15 let ustanovitelj in hauptman prostovoljne požarne brambe v Orehovcih, 6 let ustanovitelj in načelnik Reiffaisenblagajne v Zgornji Radgoni, načelnik bikorejske zadruge, drugi načelnik komisijske za ogledovanje živine za okraje Zg. Radgona, Radgona in Cmurek itd. Malo mož je na Stajerskem, ki bi uživali toliko zaupanje in izvršili toliko gospodarskega dela v teknu desetletij kakor Franc Wratschko.

Kdo najde le trohico sramote ali nepoštenosti na tem imenu? Nikdo ne! Ali eno napako ima Wratschko. On ne sodeluje pri narodnostni gonji političnih farjev in prvaških dohtarjev. On je zavzet za narodni mir, za sporazumljene med štajerskima narodoma in za gospodarsko delo. In zato ga sovraži prvaštvo. Zato pelje zahrbitni, podli boj proti temu možu. Že pred 9 leti so prvaški naznani Wratschka po krvem sodišču. Takrat je bil Wratschko najprve na 3 mesece ječe obsojen, v drugi instanci pa popolnoma oproščen. Dokazalo se je, da je bilo dotično naznani le podlo prvaško obrekovanje. Pred 6 leti se je to lumperijo ponovilo. Neki prvaški Seršen je takrat trdil, da ga je Wratschko najel, da naj nekega klerikalca ustrelji. Sodnija je dognala, da je to le podlo obrekovanje in Seršen je romal 4 mesece v ječo.

Prišle so zadnje okrajne volitve. In tretjič so ponovili prvaški svojo lopovčino! Neki Veberič je trdil, da mu je ponujal Wratschko med 4 očmi 100 kron, da glasuje napredno. Raz-

prava se je vršila 15. novembra in je bil Wratschko na Veberičeve izpoved obsojen na 5 dni zapora. Proti tej obsojni se je pritožil na najvišje sodišče. To sodišče je prvo razsodbo razveljavilo in oddala celo zadevo zopet marioborski sodniji. Najvišje sodišče je namreč izjavilo, da se izpovedi Veberiča ne more verjeti. Hotelo se je Wratschka v političnem življenju nemogočega napraviti. Veberič sam je dejal svoj čas priči Slaviču: "Zdaj se boderemo maščevali proti Wratschku, nazuanilo je že narejeno". Šlo se je torej za maščevanje! Po pričah se je tudi dognalo, da je Veberič strupeni sovražni Wratschka. Sicer je pa tudi sodnija dognala, da se je že 15. julija Wratschku to očitalo, kar je po zlagani ovadbi baje — 20. julija storil! Ali ni to dokaz, da so prvaški lagali in hoteli z lažjo umazati Wratschka? Posređilo se jim to ni! Pri drugi razpravi v Mariboru dne 5. t. m. je bil Wratschko popolnoma oproščen.

Istotako kakor Wratschku godilo se je tudi obč. predstojniku g. Francu Kolleru. Očitalo se mu je, da je hotel nekega volilca podkupiti. Pri prvi razpravi je bil Koller tudi na 3 dni zapora obsojen. Drgnil je z Wratschkom ničlostno pritožbo na najvišje sodišče, ki je prvo obsodbo tudi razveljavilo. Pri drugi razpravi se je sledče dognalo: Lž o podkupovanju volilcev je spravil neki Kegelj v svet. Pred glavno razpravo ga je g. Koller strgo prijet, da ga bode zaradi krive prisegi tožil, ako ne preklide svoje laži. Zdaj se je prvaški Kegelj vstrasil. Rekel je, da sta ga dva gospoda silila k ovadbi. Kdo sta ta dva čedna gospoda? Kegelj je tudi jokal kot tepeni pes in je prosil za milost. Mirno se je pustil očitali, da je krivopriznačnik. Na podlagi tega je bil Koller, ki je že 22 let obč. predstojnik, pri drugi razpravi popolnoma oproščen.

Za naša prijatelja Wratschko in Koller je stvar dogodana. Prišla sta iz tega podlega boja

Pri „grobian-birtu“.

Kdor se ne zna
smejati, naj se pusti
pokopati...

I.

Moja povest se godi nekje v tuji deželi, daleč, daleč od Afrike. Nikdo od nas ne pozna teh ljudi... Torej čujte, čitatelji!

„Grobian-birt“ v tej tuji deželi ni slab človek, Bog obvari! Prava korenina je, kakor zmore zrasti le na vinogradniškem laporju. Postava mu je dolga in suha, — ko bi se ovil okoli vinogradniškega kola, podoben bi bil trti; samo tega ne vem, je li bi bila to amerikanka ali pa samo „izabela“. In roke ima naš Jurij, — vrag me vzemi, teh rok bi se ne sramoval niti afričanski lev! Kamor te roke udarijo, tam ne raste sedem let več trave in kogar primejo te roke za vrat, ta nima več časa moliti zadnji očenaš... Sicer pa brez šale: klobuk doli pred našim „grobian-birtom“! Fraka še ni nikdar nosil na svojih plečah, ki so tako suhe, kakor svinjske reberce pri mestnih mesarjih. Ali srce ima brez madeža in to je več vredno kot vse drugo. Neotesan je kakor kakšni korporal pri „krompirjev-

cih“, ali hvala Bogu — neotesan je proti vsemu, najsibode potem gospod ali kmet, revž ali bogatin. In kar govori, to je pribita resnica. Klobuk doli pred Jurekom! Latinske kuhinje ne pozna, — njegovo vino pa je tako, da niti staro-testamentski pijanec Noah ni boljšega pil. Poštena kapljica! Vina se sicer pri krčmarjih ne sme hvaliti, kajti drugače ima drugi dan vodnjak preveč opraviti. Ali kar je res, je res! Jurjevo vino nima primere, to je vino in ne kakšna presneta brozga vode in kemikalij, kakor jo pimo semtertja po domovini...

Torej dosti! Pošteni oštarjaš in poštena kapljica, — srce, kaj si želiš še več? Vsako dopoldne pred kosilom prideš k „grobian-birtu“ na glažek vinčka. Privoščimo si tudi „zolčtangl“ in hitro mine med dobrimi in slabimi šalamuri zajutrka. Okoli štiro-voglate mize se zbiramo. Tu pride debeli žnidar Kum, ki pač ne potrebuje „peglezna“, da bi ga vihar odnesel. Mož je nabit kot kanon in njegov trebuh je pravi „britof“ za piščance. Potem pristopi mali ključarski mojster, ki se nikdar noče jeziti, niti za petdeset krofov ne. Naj sije solnce ali naj dežuje, on se smeji. Naj ima dela čez glavo ali pa naj bode brez dela, on se smeji. Naj izgubi

Dopisi dobredosi in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak terek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za $\frac{1}{2}$ strani K 32, za $\frac{1}{4}$ strani K 16, za $\frac{1}{8}$ strani K 8, za $\frac{1}{16}$ strani K 4, za $\frac{1}{32}$ strani K 2, za $\frac{1}{64}$ strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

s čistimi rokami, prvaškim ovaduhom pa je pritisnila sodnja pečat laži in obrekovanja na čelo. „Narodni list“ se je 29. maja veselil, da se vrši še ena razprava. Radovedni smo, je-li bode ta jezuvitična dohtarska cunja zdaj resnico poročala...

Veberič in Kegelj sta pri vsemu temu le slepo orodje prvaških mogotcev, ki se tudi pred zeljanjem v krivo prisego ne strašijo. Zgornjoradgonska prvaška klika — na čelu župnik Kunci, ki je prinesel največjo gonjo v okraj, nadalje Terstenjak, Nemec, Zemljič e compagna bella — je osramočena pred celim svetom!

Politični pregled.

Kaj dela državni zbor za kmete? „Bauern-Zeitung“ v Welsu piše: „Se pred par tedni so klerikalni poslanci sigurno izjavili: Srbska trgovinska pogodba se ne sme pod nobenim pogojem sprejeti. Raje naj pade naš poljedelski minister dr. Ebenhoch“. In zdaj? Zdaj je postalno tiho v klerikalnem časopisu. Klerikalni listi že izjavljajo, da mora vrla srbasko trgovinsko pogodbo dobiti. Vbogi kmetje! Ti naj vse verujejo, kar jim klerikalni listi priporočajo, pa če pridejo potem tudi na boben. Tih je postalno tudi med poslanci. Komaj da se še semertija kdo na kakem malem tihem shodu proti srbski pogodbi izjavi. Mi dvomimo, da bodo klerikalni poslanci proti nje glasovali. Mi dvomimo, kajti vrla deluje zopet z sličnimi sredstvi kakor pri ograki nagodbi. Takrat se je reklo, da se mora ogrsko nagodbo rešiti, ker bodo potem pot prosta za velepotrebne gospodarske naloge. Kaj pa je poslanska zbornica v tem oziru doslej storila? Dovolila je davke in rekrute, drugega nič! — Res je!

Avstrijski dolgoji. Skupni avstrijski državni dolg znaša 5.267^{1/2} milijone kron. Dolgoji avstrijskih dežel pa znašajo 4.559^{1/2} milijone kron. Avstriji imamo torej blizu 10.000 milijonov dolga. Smo pač bogati in imamo vrla, ki zna gospodariti...

Deželni zbori. Po novejših poročilih prične štajerski deželni zbor v jeseni zborovati. Češki deželni zbor se sklice prvi teden v juliju na 3 dnevno zasedanje. Potem preneha do druge polovice septembra. Tudi moravski deželni zbor se sklice začetkom julija.

Poklonitev armade. 30. maja je prišlo k cesarju 600 generalov in vojaških deputacij onih regimentov, ki nosijo ime Franceta Jožef. Poklonili so se svojemu vrhovnemu zapovedniku in mu izročili knjigo „Sechzig Jahre Wehrmacht“. Cesar je daroval svojim regimentom 15.000 K.

Slavnostni sprevod, ki ga priredijo avstrijski narodi sivolasemu svojemu vladarju ob priliki 60-letnega jubileja, bodo obstojal iz raznih skupin, katere imajo predstaviti stare šege, običaje in noše posameznih krovov. Stajerska bodo imela v sprevodu 5 skupin, 150 oseb z 12 konji in 5 vozovi; Koroška 5 skupin, 250 oseb z 40 konji in 4 vozovi; Kranjska 4 skupine, 400 oseb, 40 konj in 10 vozov; Galicija 1000 oseb, 16 vozov in 150 konj. Vse te osebe se bodo brezplačno na Dunaj pripeljale.

Vrnitev iz Amerike. Znano je, da se je zgodil v združenih državah severne Amerike gospodarski polom, vsled katerega je tisočero fabrik zaprlo vrata, milijoni ljudi pa so ostali brez kroha na cesti. Zdaj se pa poroča, da je tudi v južni Ameriki slabo. Tam zopet so požrešne kobilice napravile slabo letinjo. Izseljenici se vračajo iz Amerike. Od novega leta pa do 20. februarja se je vrnilo 99.132 oseb. Lani se je vrnilo v istem času le 27.635 oseb. V Ameriko je došlo v tem času letos samo 27.628, lani pa 70.672 izseljencev. Gospodarska kriza je vedno ednaka in pospešuje jo nezanesljivost na vsakem polju, volitev predsednika itd. Veliki kapitalisti seveda niso zadovoljni z pomanjšanjem izseljevanja. Oni hočejo imeti delavce v rezervi, da se delavske plače znižajo. Zato iščejo s svojimi agenti po celem svetu izseljence.

Vrane...

Bratski naš list, koroška „Bauern-Zeitung“ je prinesla v zadnji svoji številki zanimivi članek

„Die weissen Raben auf Tanzenberg“. Temu članku naj posnemamo sledete:

„Pred stoletji so živelji po naših deželah v močnih gradovih roparski vitezi, ki so oropali mimoideče trgovce, odpeljali kmetom živino, pohodili na svojih divjih lovih polja in paše, posiljevali kmetske žene in pretepavali kmete, ki so se prišli pritoževati. Duhovniki pa so privigovali, da je to kazen za kmetske grehe. Šele pod vladom velikega ljudskega in kmetskega cesarja Jožefa II. se je vse temeljito spremenilo. Ta cesar je vkljub odločnemu odporu plemstva in faršta napravil kmete osebno proste in jim je olajšal usodo; del davkov, ki so jih morali doslej kmetje plačevati, je naložil namreč plemstvu in duhovništvu.“

Danes se nam zdi, kakor da bi se hotelo v deželi zopet stare roparske gradove sezdati in zapričeti iz novega, čeprav z drugimi sredstvi, izkorisčanje kmetov. Ne ve se, od kje in zakaj so prišle bele vrane na Tancenberg; klical jih ni nikdo. Nakupili so (ti menihi) takoj več kmetskih posestev. Klerikalni poslanci so o temu seveda molčali, ker so jih povabili na obed. Najprve so rekli, da hočejo menihi zdati veliko cerkev in moliti za grehe drugih ljudi. Cesar Jožef II. je svoj čas reklo, da je to izgovor za lenobo in da bi naj menihi raje delali. Tako močni gospodje bi bili lahko izborni hlapci, katere bi naši kmetje pri današnjem pomanjkanju poslov prav dobro rabili. Celi dan menda tudi ne molijo, kajti vedno se jih vidi v mesto voziti ali po deželi potovati. Mesto da bi sezidali cerkev, sezidali so raje veliko jedilno dvorano in in potem fabriko za konzerve.

Da postanejo menihi fabrikanti, to se pač ne sliši. Kje stoji to v evangeliju? Izveličar je bil ustanovitelj krščanstva, ne pa fabrik. Jezus ni imel toliko zemlje, da bi tja svojo glavo položil. Po odredbi revni, v resnici pa bogati menihi pa postajajo veleposestniki in to s tem, da izbacnijo domače kmete iz njih zemlje.

Ustanovili so po židovskem vzoru obrtniško veletrgovino z milostinami po deželi, kakor da bi ne bila za kmete štolna — a že dovolj velika. Ko so prišli v Tancenberg, delali so tako, kakor da bi hoteli le v samostanu živeti in kmetom le dobro storiti. Prinesli so tudi velikanske sodove vina, prodajali vino začetkom zelo po ceni, davorali tudi marsikateri liter; največ vina pa so seveda sami spili; obdobji pa niso hoteli vina. Njih lepo posestvo obteženo je z navideznimi hipotekami, tako da jim ni treba dohodninskega davka plačevati.

Komaj pa so se vgnezdzili in postali pri prebivalstvu gorki, pričeli so svoje krtovo delo. Obračajo se ti politikujodi duhovni najprve do ženske. Posebno eden od njih, pater A. se razume na predpasnike in spodnje kiklje. On hodi od ene kmetice do druge, vpraša je li so otroci zdravi, kako gre materi sami in ako rava dobro z možem. Iz nejasnega odgovora žene čuti takoj, da ni vse v redu; takoj vpraša, ako je mož surov ter prične čez surove može psovati; tako pridobi ženo takoj za svoje namene.

V družinskem, domaćem življenju se marsikaj zgodi, kar ni primerno za tuja ušesa in tuje oči. Nepoklicani naj bi se ne vmešaval v notranjo družinsko življenje, ne na prižnici, ne v spovednici in nikjer druge. Ali pater A. se vmešava, ker misli, „kjeft napraviti. Kmet ima danes dosti vraka, da je slabe volje. Morda ni živina zdrava ali vreme ni ugodno, ali pa ima jezo s posli, s sovražnim sosedom, ali pa naj plača visoke davke in štolnine. Potem pridejo dostikrat tajne bolečine, o katerih mož z ženo niti govoriti noče, — s kratko, kmet ne more delati vedno prijazno obličeje; marsikaj mora postati glasen in vpti, z ljudmi in z živino. Vedno se ne more kmet sladko smejeti, kakor častiti gospodje, katerim ni treba delati, temveč le — prebaviti.“

Ali pater A. govori ženi na dolgo in široko o krščanskem družinskem življenju in meni: „Ljuba žena, kupite si vendar svetniško podobo; potem bo mož že zopet prijazen, taka podoba pomaga veliko (kar seveda ni res) in košta le eno kruno“. Žena je praznoverna in kupi podobo za zadnjo kruno. Ako nima krune, no potem proda puter, jajca, zelenjavjo, kokosi, samo da dobri čudodelno podobice. Ta podobica seveda

ne more pomagati, z njo ne more kmet v ipisovalno dene obresti v hranični plačati. Zato postala kmetova hrana slabša in kmet je neprijazen.

Kmetica toži to patru A. Ta ve za nas „Kupite še eno sliko, pri vami je ena malo“. To se tudi zgodi. Kmetice vržejo veliko denarja vun, brez da bi to mož vedle podobo imajo v glavi. Mesto da bi oddala svoje lastne slabe navade, čakajo le praznovence na čudež podobe.

Kmetje, pazite na svoje ženske! Varujte pred vranami! Kmetje, držite svojo moč lastne slabe navade, čakajo le praznovence na gnezdu!

Menihi trgujejo tudi z mašnimi slikami in vlečajo s tem kmetom denar iz žepa. Posebno na najrevnejše kmete v hribih se obračajo. Vzmodernimi prodajalcii odpustki Dahovniki ne berejo nobene maše, brez da bi bila plačana. Okrajni sodnik in glavar tudi ne dobista za svoje uradne posle vsakokrat še posebno plačilo; zakaj zahtevajo duhovniki še posebno plačo za čitanje maš, zakaj prodajajo svoje odpustke? V katoliški deželi Bavarski je štolnina že davnoodprljena, — zakaj ne pri nas? Zupniki in menihi naj čitajo maše zastonj; saj imajo čata dovolj in za življenje imajo tudi dosti. V kloštrib se fino kuha in je vedno dovolj gostov. Kmetje gledajo nevoljno, kako lepo se zamore živeti od svetih podobic. Pri vsemu temu govorijo klerikalci vedno, da se kmetu tako slabo godi...

In višji duhovniki vejo to! Opat na Tancenbergu, ki nosi pri svečani maši več zlata in srebra na truplu, nego ga more kmet v celem življenju pridelati, — opat na Tancenbergu, katerega konji in vozovi so več vredni nego koča oslepjenega kmeta, katerega kosilo koča toliko, da bi od tega denarja ena kmetska družina lahko celo mesec živila, ta — duhovnik nabira pri tistih, katere bi moral v Božjem imenu obdariti.

Tako osrečujejo klerikalci ljudstvo, tako rešujejo kmeta. Ti ljudje pa pravijo: „Pustite mi moje in dajte mi svoje!“

Kmetje, pazite! Odpustki niso zato, da bi se jih prodajalo, oni naj se delijo zastonj, kakor je Izveličar zastonj napravil slepe vidne, bolane zdrave in mrteve žive...

Ako vas oblast ne varuje, varujte se sami! Varujte se brezsramnega beračenja! Kmetje zdaj vidite, kaj vas čaka, ako volite klerikalno! Potem morate le za duhovnike in menihe delati. Vi naj čakate na srečo na onem svetu, farji pa jo doživijo z vašim denarjem že na tem svetu“.

Dopisi.

Sv. Barbara v Halozah. Zopet nekaj o župniku Vogrinu! Strašno ga boli in peče, ker nočjo Gruškovski odborniki vsi po njegovem receptu voliti v konkurenčni odbor. Da bodo lečje razumeli, dragi čitatelji „Stajerca“, vam omenimo skrb Vogrina in pritlikavega Rabuzeka, da sta morala kar en dan dvakrat pri enem posestniku v Gruškovcu pomagati z nasvetovanjem radi volitve v konkurenčni odbor; radi tega je omenil razkanceljna, da bi bilo pod čast kristjana, kateri bi predrugačil svoje mišljenje. On je seveda znaš, da bodo Gruškovska občina že v tretjič volila ude v zgoraj omenjeni odbor; zatoraj je izrekel besede tudi glede kruševih, ako bi prišel zdrav človek med takšne kruljave osebe, ne bodo posnemali teh revežev, ampak bodo ravno hodil med njimi. Ker pa ima cerkveni ključar Habičak široko skrivljene noge, mogoče od bežanja pred Juri Muro, smo si mislili radovedni poslušalci, da je radi njega vhod v Zagreb prepovedan drugim faranom. Zatoraj Vam svetujemo, da zanaprej svoji krasni Lizički zabranite ta pot, da ne pride z zgoraj omenjenim krivonogom v bližino. Na zadnje je celo omenil da bodo ob priložnosti vse tiste posestnike očitno iz kanceljna imenoval, kateri ne bojo prinesli nazaj listkov za velikonočno spoved, ali mi dobro znamo, da njemu ni toliko za listke, temveč za denarje, katere dobi ob tej prilikli. Mogoče bodo s tem plačal pot svoji krasni Lizički, katera je morala zadnjo nedeljo maja

valno knjigo za listke za njim v zakristijo zeti. Sedaj odpravljate organista in hočete ga nastaviti radi lepih dohodkov. Kar se faranovičje, Vam javimo, da nimate od nas morut ničesar občubovati. Kdor ga nastavlja, ga sam plača! Ako pa se hočete poboljšati, zagotovimo, da bodo na vse pozabili in pri miru pustli! — Blizovas.

Sv. Lovrenc sl. g. Naš klerikalni župan je vrat nima toliko sramote v sebi, da bi stopil od županskega stolca. Nasprotno, mož upa celo še javno nastopati, kakor da bi bil poštenejši človek na svetu. Binkoštni pondelek imeli naši veterani neko tombolo. Poštenjak je „hauptmann“ in je skakal okoli ter veljal, kakor mlađi, nedolžni fantek. Menda je pozabil svojo sramoto, pozabil tudi veliko sramoto, ki jo je nam faranom napravil. Mi pljujemo doklade, ta debeluhar pa je delal z običajskimi denarji, kakor da bi bili njegova last. Človek, kateremu se je kaj takega dokazalo, ne skrije, temveč se upa še javno nastopati kot petelin na gnoju. Mi veteranci, ki smo slušali poštano c. k. vojaštvo, mi ne moremo biti zadovoljni z načelnikom, ki ima umazane prste! Ako debeli Horvat ne odloži kmalu vse svoje lastne posle, v prvi vrsti županski stolec in načelniško mesto v veteranskem društvu, zaročateli bodo drugače. Naš „hauptman“ in naš župan mora biti poštenjak! Horvat — ali razumeš? Mi dobro vemo, da si se tudi šolski denari i posodil in zahtevamo, da se tudi šolski računi pregledajo. Ali je to dosti? Ako ne odstopi ta možakar, povedali bodo še kaj. Ti, dragi „Štajerc“, nam pa pomagaj v borbi proti prvaškim klerikalcem!

Iz Ljutomerja. Na Binkoštni pondelek osovali so ljutomerški slovenski klerikalci in držni veliki shod, katerega se je vdeležilo precejšnje število fantov kmetov, študentkov in otrok. Na čast temu shodu okinčali so nekateri klerikalčki, seveda tudi okrajna posojilnica, svoje kobe s trobojnicami. Med temi ki so okinčali kočke sta tudi načelnik posojilnice in sokol Ljudevit Babnik kateri je še le sedaj pokazal barvo ker mu gre za krah, in znani Hrabroslav Vrabelj, bivši Slovenec potem Nemec in sedaj klerikalček. Radovedni smo, kako se bosta tva gospodeka obnašala ob priliki sokolske veselice.

Liberalec.

Dobje pri Planini. Naši katoliški poštenjaki so nadrapali v „Lažnjivem Gospodarju“ nekaj priznjenosti, na katere jim hočemo odgovoriti. Prerokujejo, kaj bo ta ali oni pri prihodnjih „morebitnih“ volitvah govoril. Za naprej vele sam Bog, ne pa tudi Tonček, Vurkelt in Ljubošlava. Ko bi ti ljudje naprej kaj vedeli, bi ne bili toliko lažnjivih tožb skovali, stroške plačevali, najbrž tudi ričet jedli, kar pa bomo prihodnjič natančneje poročali, jezike stegali in na voglih za odpuščanje prosili itd. Mi pa vemo le toliko naprej, da nove volitve niso samo morebitne ampak gotove, ker je bila župnikova noroglavost večja ko cesarski parografi. Drugo pa ne vemo nič naprej, zato pa bomo rajši povedali, kar je že bilo in da Tonč ne bo mogel zopet reči, da pišemo zmiraj eno, pa mu bomo spet z novim postregli. Fajmoštovi agenti so pred volitvami govorili, kdor nam bo dal več piti, s tistim pa bomo volili. Že iz tega se dobro vidi, kako lepo župnik svoje ljudi uči in kak lep izgled jim daje. In res! Napili so se na dan volitve župnikovi agenti tako šnopsa za bogonaj, da so po štirih proti domu kobacali. Župnik je na dan sv. Stefana govoril s pričnico, da so pijanci hudičevi mučenci ali na dan volitve pa je imel Vurkelt tako spoštovanje in usmiljenje do teh hudičevih mučencev, da je enega za roko peljal domu in ga po cesti pobiral. Seveda, ti ljudje so se napili katoliškega šnopsa in so po cesti kapali za katoliško stvar, so bili torej katoliški mučenci. Kmalu bomo imeli v Dobjem nove svetnike, ki bodo s pomočjo farškega šnopsa čudeže delali. Zdaj pa naj župnik pove, kdo je sodrga; ali morebiti tisti, ki so trezni in z dobrim namenom glasovali za blagor občine, ali pa tisti, ki jim je šele šnops povedal koga imajo voliti? Vsak parameter človek pa iz tega tudi izprevidi, da se župnik ne poteguje za dobro stvar, ampak za slabo, ker se človek le takrat korajše napije, če hoče kaj slabega storiti, da s pijačo vest

zamori. O tistih verskih resnicah, ki so bile pred sodnijo in za katere ve tudi „slavni“ deželni šolski svet (Vurkeltovi ljudje še ne znajo naslovov pisati) pa bomo še govorili, naj bo komu prav ali ne. Da pa Vurkeltu in Tončku nova šola ni po volji, to tudi vemo. Vurkelt bi bil rajši imel svinjake, Tonč pa že ve zakaj mora biti hud. Nekoč pa je prišel nek šolar k njemu v štacuno in je nekaj malega kupil ter dal dvajsetčo. Tonč mu je dal 5 krajcarjev pre malo vun. Ko šolar zahteva še 5 krajev, ozmerja ga ta veletrgovec s sleparjem in ga izžene na cesto ter tam sramoti. Sodnija je sicer rekla, da šolar še nima časti, in zato je bil Tonč oproščen; denarja pa še sedaj ni nazaj dal. Taka štacuna se slabo priporoča. Da pa tudi od daca Tonč z županom Tintarjem vred nič ne razumeta, se vidi iz tega, ker pošiljata denar tistem, ki ga nima prav ca pobirati in ga zato dobita nazaj z naročilom, naj ga tja pošleta, kamor spada. Ali še župan Tomaž ne ve, kaj je bilo pred par leti, ko je moral dac debelo plačevati? Točil bi vsak hudič, plačal pa nič. Kakor se sliši, je župan dva gostilničarja kaznoval, ker sta imela luč črez deseto uro. Ali zapomni si naj, da velja pravica za vse in naj ne bo hud, da bo moral kaznovati tudi farške podrepnike. Oko za oko, zob za zob. Pa bodo pozdravljeni in še pišite kaj; mi še bomo!

Iz okraja Krško. Grozna nesreča prigodila se je dne 5/6. t. l. pri Martinu Salnič na Vrzi pri Raki, sod. okr. Krško. Stariši so zaprli otroke v hišo, eden punčika stara 6 let, drug 2. Kmalu nato je bila slavnata streha v plamenih. Ker je tam bolj samotni kraj, ni bilo pomoči otrokom, čeravno se čuje govor, da je deklica prosila pomoči. Oče in mati sta bila ne daleč od goreče hiše, ali vklub temu si nista popolnoma nič rešila, tudi svinje so žive zgorele. Nesrečni stariši bojajo težak odgovor pred sodiščem. Vbogi stariši!

Iz Polenšaka. Prav lepo te prosimo, dragi „Štajerc“, potegni vendar s svojo krtačo po našem Glavniku, mežnarju in organistu, kterege je veter prinesel iz Hajdine k nam. Ker že dolgo nismo nič poročali o njem, zato si dovolimo danes par besed o tem strastnem klerikalnem agitatorju, ki hoče ves Polenšak komandirati. Ko je to človeče k nam prišlo, si je prineslo klavir v cerkev in je celo faro učilo peti, rekoč: „zdaj bomo pa vsi peti, ne samo nekteri“. A, to je minulo in sedaj ne sme nikdo več v cerkvi peti. Ko so enkrat začeli pred sv. mašo v cerkvi peti in so bili že njegovi pevci na koru, so ti goraj pomagali onim spodaj peti, tedaj je priletel Ložek vez razvnet na kor, rekoč: „nikdo ne sme pomagati, kaj bi to bilo, če bi vsak peti?“ Potem pa, alo hop na orglje, da so v polnih glasih zabučale, kakor bi se hotele raztrgati in da so morali ljudje po cerkvi takoj utihniti. Ali ni to nevošljivost? In to se vselej ponavlja, če kdo v cerkvi začne peti. Grozil se je celo, da bo tiste oklofutal v cerkvi, kateri spodaj začnejo peti. Rekel je, da ima to pravico. Toda mežnarček, ta postava še ni bila in ne bo nikdar, razum že jo ti spišeš in Benkov Tonček pa župnik potrdita, tedaj bo gotovo za naš Polenšak veljavna. Potem tudi on svoje pevce tako dolgo uči vsako nedeljo, da je deklet strah, ko grejo domov in da jih morajo potem fantje spremljati domov. To so „Marijini družbenice“, da jih je veselje videti. Torej mežnar, če hočeš še dalje na Polenšaku krah jesti, drži se teh pravil: 1. Ne glej tako jezno, ko hodiš po cerkvi gor in dol. 2. Spusti pevce prej domov, da ti ne bosta mesto ene pevke dve, ali dva peti, kakor se ti je to pred dvema letoma zgodilo in pazi posebno na „Marijine družbenice“. 3. V cerkvi poj le take pesmi, ki so od duhovske oblasti potrjene. Tvoje poezije le ti zase shrani. 4. Župniku za god zapoj letos pod farovškim oknom, ne pa med sv. mašo v cerkvi, ker še župnik ni svetnik in menda tudi ne bo, če bo z vdovami tako ravnal, kakor je z Uršo Segula. 5. Pusti, naj tudi drugi pojeto in ne bodi nevošljiv Bogu časti, ljudem pa veselja, da bi kako lepo pesen čuli, ker tvojih melodij smo do ušes suti. Če pa nas ne boš ubogal, povemo ti prihodnjič nekaj, da boš nas še bolj jezno gledal, kakor zdaj. Vam pevcam pa kličemo: „Le srčno naprej!“

Opazovalec.

Sladka gora. (V znamenju veka.) Človeško sočutje nam veleva, da tudi političnega nasprotnika omilujemo, ako pada v nesrečo in to naj nas naprednjake, tako zloglasne „Štajercijance“, vedno odlikuje nasproti našim škodoželnim hrvatskim klerikalcem. V sledi tega pa smo se tudi zdržali o nesreči g. župnika kaj poročati, nasprotno izražamo naše resnično sožalje in želimo le, da ga ta prst božji v vsakem obziru sprebrne in da kadar zopet ozdravi, postane v resnici dušni pastir svojih ovac ter opusti vso klerikalno gonjo in druge prisodnije. Potem bo gotovo spoštovanje užival tudi v naših vrstah. Pa sedaj nekaj drugega. Znano še bode cenj. bralcem, da je g. župnik vproril trikratno igro Sv. Neže, akoravno mu je glavarstvo to pod strogo kaznijo prepovedalo, dokler ne predloži „Tekstbuch“. V „Štajercu“ smo na to zahtevali, da glavarstvo tudi proti župniku zažugano kazen uresniči, in uspeh tega je bil, da ga je sl. okr. glavarstvo na 100 krov v prid naše ubožne kase kaznovalo. G. župnik pa se je nato ponižal teko daleč, da se je obrnil na c. kr. namestnijo v „nemški Gradec“ in glej, v znamenju zdajnega veka se mu je cela kazen popustila. To je naravnost škandal; če ubogi kmet pelje po okr. cesti voz gnoja na njivo in slučajno pozabi predpisano tablico na voz obesiti, če ima potni list (Viehpss) le najmanjšo napako, če pozabi črnovojni vojak ali „Landsturmer“ iti na pravi dan na „kontrolversam lungo“, gonijo kmeta žandarji mogoče celo oklenjenega in gospodi na glavarstvu odrihajo z nogami ob tla, ako se hoče revni kmetič opravičiti in neušmiljeno ga kaznujejo — bogati župnik pa sme naravnost proti zažugani kazni ravnati in njemu se da „ekstraburst“, njemu se kazen šenka! Tako sedaj vendar vemo, zakaj smo volili poslanca dr. Korošca. Podpore po toči nam v bogim kmetom ni privočil, pač pa se potegne za župnika, da mu izprosi pomiloščenje res zasluzene kazni. In za tako državo plačujemo mi davke in prisežemo celo življenje žrtvovati, če bo treba . . . *

Sv. Jakob v Rožu. Predragi „Štajerc“! Se enkrat ti hočem naznaniti od „računskih napak“ ki so se zgodile pri nas v Sv. Jakobu v Rožu. Takrat, ko so pripravili vrata za vhod škofa, ki so bile čez noč raztrgana in se je potem Ražun na prižnici tako razardil, da to je „Štajerc“ naredil, naredili so to najboljši Ražunovi prijatelji. Pa zakaj? Ker iščejo priložnost, da bi se mogli iz vseh teh napak izvleči, ker jim ni za prenati. Potem so pa mislili, „Štajerc“ v blato potlačiti; ali „Štajerc“ je še zmerom naš list in jaz za gotovo vem, da se bo še bolj razširil, zakaj prepričan je vsak, da sovraži laži in krivico in ljubi resnico. Če bi se župnik Ražun iz prižnice doli na glavo postavil, mi vendar „Štajerc“ ne bomo zapustili, pa naj ga naš politikujoči Ražun in njegovi prijatelji še tako sovražijo in obrekujejo. Ali Ražun, modro bi bilo, da bi ti mesto klerikalnega prvaštva božjih zapovedi učil; saj vemo, da jih nobeden tvojih znancev ne zna; ko bi jih znali, bi se po njih ravnali. Ražun, če vam pa ni všeč, pa morate k sodniji; tam se bo povedalo po imenu, kdo je vrata razdal, zakaj ni bil eden ali dva, so bili trije.

Iz Crne. Oglasim se še enkrat, kajti že zopet potrebujemo tvoje krtače, kakor lačen človek kruha. Znano ti je namreč, dragi „Štajerc“, s kakšnimi ničvrednimi igrami prvaški klerikalci razvedrujejo ljudstvo. Črnska vas si mora to čast šteti, da so bili Globaški igralci že v tretjič v Črni. Prvikrat 22., 23/2, potem 4. in 5/4 in zopet 23 in 24/5. Vsakokrat pa so pač skoraj vso noč „devištv“ igrali, gotovo v ta namen, da bi pač naše „device“ boljši ohranile sveto čistost in nedolžnost. . . Na naše device je napravilo to tako mogočen vtisk, da imajo letos večinoma vse napete — trebuhe. . . V farni cerkvi pri velikem oltarju je na steni velik zvon, s katerim bi se imelo v velikih praznikih pri slovesnih mašah zvoniti. To se v cerkvi ne zgoditi. Ali kadar igralci pridejo „Devištv“ igrati, ej takrat ga pa z železjem vred iztrgajo iz zida cerkvene stene, kar so eni farmani na svoje oči videli. Torej, prvaki, kam jadrate, kam se peljete, da je vam več za igro kakor pa da bi se v čast božjo zvonec rabil, da se namreč rabi le v vaše stranske namene? Ako hočejo prvaki igrati,

nač si pa kupijo svoj zvonec. Nadalje omenim tudi od naših prvaških fantalinov, ki imajo še mleko med zobmi, ki se pa nosijo in štimajo kakor bili že čelo črnsko vas kupili in si dovolijo ob nedeljah z drugimi poštenimi ljudmi norce delati in vsacga ceniti, koliko bi bil v njih očegah vreden. Torej, vi farizejski hinavci, izderiti bruno iz svojega očesa, potem še glejte, da izderete pezdir iz očesa svojega bližnega. Za danes dovolj! Gradiva ne zmanjka ako bi hoteli vsako stvar na beli dan postaviti... Takšni ste črnuhi? Kar je cerkev lastnina naj ostane v cerkvi ne pa ta bi se po krčmah v kakšne druge namene posojevalo. Ako ravno nisem domaćin v tem kraju, vendar se mi zdi takšno postopanje teh prvaških smrkolinov naravnost ostudo in kaznivo. Ti pa, občinsko predstojništvo, pazi na to in odstrani škandale!

„Najboljše in najizdatnejše pridobitve so bile vedno duševne. Dajmo svojemu ljudstvu nekaj, kar mu nikdo drugi ne more dati: plenljivo prostost in sigurnost osebe, razumu primerno pravico, duševno visokost in naravno moč“.

Heinrich Wastian.

Kranjska oholost, pa štajerska servilnost.

(Iz krogov slovenskih pisateljev.*)

Mnogi, da rekel bi vsi slovenski listi, klerikalni, kakor napredni, nimajo za »Štajerc« drugih besed, kakor psovke in grajo in one ljudi, ki ga čitajo, smatrajo nekako že za nedostojne, da bi človek občeval z njimi, češ, da »Štajerc« piše same hujskarje in laži. Da, v središču srečne »Slovenije« se je osnoval že celo »Novi slovenski Štajerc«, ki hoče braniti celo slovensko krajino pred navalom tujcev, a to pa seveda s tem, da imenuje dostikrat belo to, kar je v resnici črno, da poje slavospev svojim pristašem in jih povzdiguje v deveto nebo, zanikuje pa mnoge očitne zasluge oseb, ki radi svoje vesti ne trobijo v njega rog. Ker pa je »Štajerc« le ogledal razne vrste lopovov in capinov in ker se po izreku Nik. Gogolja ne gre človeku hudovati nad ogledalom, ako ima lice grdo, radi tega je »Štajerc« primoran javno našteti tem vstvariteljem »Slovenije« in ob enem kakor pravijo, »velike slovenske federacije« nekaj prav resnih besed, da si jih zapomnijo za zmerom in tako spoznajo vsi, koliko je vsaj glede štajerskih Slovencev vredno kranjsko figamoštvo.

Poglejmo nekoliko nazaj v leta narndne sprobuje. Prvi slovenski tabor se je vršil v Ljutomeru, drugi v Žalcu in preteklo je precej časa, predno so se ganili Kranjci. Prvi slovenski dnevnik »Slov. Narod« je bil osnovan v Mariboru ter se je, dokler je bil tiskan v tem mestu, krepko potegoval za pravice Slovencev, ko pa se je preselil v Ljubljano, doprinašali so urednik in sotrudniki v njem takšne vratolomne skoke, da so si drznili v imenu napredka krstiti celo poglavljajca sv. cerkve rimskega papeža z »izvrškom človeštva«. V očigled takšne pisave ni moglo biti drugače, moral je biti osnovan drugi slovenski časopis in pojavit se je »Slovenec« iz početka kot nežnaten list, ki pa se je razvil v dnevnik. Dokler je bil majhen, bil je pravičen tudi do Štajercev, ko je pa postal večji, postal je tudi ohol in njegovo pravicoljubje je sedaj že tudi splošno znano. Človeku se zdi, kakor da bi bili na Kranjskem požgali že vse katekizme, vse sv. evangeliye. — Toda še več. Kdo je bil osnoval »Slovensko Matico«? Zgodovina nam pove, da se je bilo zbralo kakih 40 slovenskih rodoljubov v mariborski čitalnici, ki so položili temelj za osnovo »Matici Slovenske«, ki se je sicer potem porodila v Ljubljani. Bila je podpirana in negovana na vso moč od Slovencev bivajočih na Štajerskem. Da se jim vkaže nekoliko hvaležno za težak svoj porod, je naumila, da hoče izdati potrebno in velepomembno delo »Slovenski Štajerc«. Izdala je res I. in III. zvezek, toda drugi je baje zgorel v ognju, četrtega pa, ko je natisnila že par pol, niti ni hotela izdati, ker bi bilo zoper njenega čast, ko bi moral v tem delu izreči zaslужeno priznanje slov. pisateljem, bivajočim na Štajerskem. In pisatelj g. prof. Macun, ako ni hotel svoje, že narocene zgodovine književnosti štajerskih Slovencev sežgati, moral je izdati na lastne stroške, da je vendar slovensko-slovenski svet spoznal, da tudi na Štajarskem tiči še kak talent, ne pa samo na Kranjskem, kar bi bili gospodje pri »Matici« najrajše utajili. Kaj je potem učinil odbor »Matica Slov.« z izdelkom pisatelja Podravskoga? Na Kranjskem bivajoč župnik č. g. Marešič, mu je doposal v prevod roman H. Sienkiewicza »Z ognjem in mečem« in mu s vedo obljudbil, da hoče rokopis opiliti ter mu poiskati založnika. Štajerc-tepec je delal, delal in ko je bil prevod gotov, ga je poslal delodajalcu, ki ga je tebi nič, meni nič zanesel »Matici«. Kmalu na to se je čitalo v časopisih, da izide to delo v založbi »Matica Slovenske«. Ko pa pride ta oglas pred oči drugemu prelagatelju te povesti, ki je bil slučajno Kranjec, prinese tudi on že

post festum* svoj rokopis Matici in odbor je res našel dlako v jajcu, da je prvega odstranil, drugo »kolobocijo« pa odobril. A vse to iz same krščanske ljubezni do slovenskega pisatelja, bivajočega na Štajerskem. In kaj potem? Ker drugih odličnih mož, ki bi pa zasloveli po svoji darežljivosti do revežev, ali do slov. naroda, ni bilo, hoteli so proslaviti katerega od svojih rojakov; postavili so bronast spomenik Vodniku, ki je sicer prisel pri vladi v zameru, ker je proslavljal glede narodnosti Slovencem pravične Francoze, Slovenski narod na Štajerskem ni imel nič zoper to; toda poznej so jeli nabirati in so tudi nabirali zdatno svoto, pravijo 75.000 kron, da so postavili bronast spomenik pesniku Prešernu, ki je očital genijalnemu Stanku Vrazu, da je »slovenski uskok« in da »lakota slave blaga vleče pisarja drugam... Oni, ki se je znal tako izraziti o pravem Slovenu po duhu in krvi, je bil postavljen drag spomenik, medtem ko je bil očital poprej svojemu tovariju pohlep po denarju! To je učinil oni Prešern, o katerem so pisali Rusi, da je s svojo pesnijo »Prebrisano dekle« napisal nekaj tako pohujljivega, da se to celo mladini v roke datu ne bi smelo. Ker pa je pisal sudi par drugih velepomembnih pesnij, kakor: »Ko brez miru krog divjam«, »Krst pri Savici«, »Oj Vrba, draga vas domača« in pa sonet »Memento mori«, torej Slovenci na Štajerskem niso imeli nič zoper to, da se mu postavi spomenik, marveč so se še nekateri sami udeležili odkritja tega spomenika. Saj pravi nek stari tek: »De mortius nil nisi bene«, torej ga bo za to, kar ni bilo prav, sodil Bog. Končno pa si domišljajo brihtni Kranjci še nekaj drugega. Ker drugih odličnjakov ni baš pri roki, naumijo, da hočejo postaviti spomenik največjemu svetcu 15. stoletja prvemu razširitelju lutrovstva med Slovene, Primožu Trubarju. In da bo krona tega bristroumja še bolj svetla, podajo se še nekateri odlični možje na pot k bratom Slovanom ter jih ponižno lepo povabijo, naj pridejo ali že koncem tega meseca, ali pa meseca septembra na Slovensko, proslavljat odkritje spomenika, postavljenega od »Slovencev« v proslavo »protestanta« Trubarja. Večjega »testimonium paupertatis« si res Kranjci — oni ki to delajo in oni ki k temu molče — niso mogli podpisati. — Povedali smo s tem le nekaj kranjskih kozlov in zato: Sstrahovalcev in figamožev smo štajerski Slovenci že siti do grla. Punctum!

„Važnejše nego vsi državno-politični ukrepi in diplomatični sklepi je za obstanek države zagotoviti obstoje kmetijstva“.

Novice.

Kmetska zveza, kje si? Pred meseci in tedni je ropotalo farško časopisje, da je bila groza. Mislimo smo, da bodejo Korošec, Graffenauer, Benkovič in vsa ta čedna gospoda ministri kar dejansko napadli, ker se je govorilo o že sprejeti trgovinski pogodbi z Ogrsko. Minulo je par tednov in klerikalni listi so že tisti postali. Cudno! Kar je bilo preje slabo, to vendar če ne more dobro postati? Ako sem bil pred tednom nasprotnik uvoza okužene srbske živine, potem vendar danes ne morem menjati svojega prepričanja. No, — pri klerikalnih izdajalcih je vse mogoče! Pri državno-zborskih volitvah so tudi kričali, da bodejo proti avstro-ogrski nagodbi glasovali. Ali ko jim je Lueger palico pokazal, poskrili so se. Podobni so poslanci tistem možkarju, ki beži pred ženo pod mizo, potem pa vpije: »Gospodar v hiši sem jaz!... Torej, klerikalni izdajalci, v unzbarvo! Kaj je z vami? Ali ste prijatelji srbskih volov? Ali ste pozabili svoje medene obljube? Ali je bilo vse le pesek v oči? Laž-kmetska zveza, na dan!

Slovenski judje! Hvala Bogu, zdaj imamo tudi že prvaške jude. Imeli smo jih sicer že preje, ali ti so bili krščeni in ne rezani in so bili najboljši kristjani na — jeziku. Največ prvakov je seveda takih, da so na jeziku kristjani, v svoj žep judi, pri bibah pa turčini... Ali nazaj k stvari: Ljubljanski listi poročajo, da so židovski brati Moskovič darovali 10 K za sokolski dom. Torej — prvaški liberalizem ima zaslombo in oporo pri raznih Mojzesih, Davidih in Absalonih... Dober tek!

Nemška šolska družba (Deutscher Schulverein) je imela v Binkoštih svoj glavni shod v Celovcu. Naše prepričanje je, da so nemške šole velikanska potreba za spodnje-štajersko in koroško ljudstvo. Zato tudi pozdravljamo delo te šolske družbe prav iz srca! »Schulverein« ima doslej čez 120.000 članov po celi državi. Na zboru je bilo zastopanih 481 podružnic z 63.641 glasovi in 668 delegatov z 1.523 glasovi. Celovške članice so darovale v pozdrav 1.000 K. Iz poročila je posneti, da je darovala dunajska občina družbi 10.000 K, nadalje g. Rohrmann

v Bludovih 300 000 K. Skupni dohodki nad 170 so znašali l. 1907 636 473 kron. Za Štajerske osrednje »Schulverein« največ žrtvoval. Ustanovil pove dve novi šoli, prvo v Hrastniku in drugo za kmeta, Velenju. V Ljutomerju je otvoril novi otroke. Končni vrtec. S pomočjo »Schulvereina« so dobili tajnik zat v Slov. Bistrici novo nemško šolo. Podpiralo po mogoč je nadalje tudi nemško šolo na Pragerhaludi, pred Mešto Celje je dobilo v šolske namene 90.000 posestnik. Za sv. Lenart v slov. gor. se je za prvi hip pomočjo dresovalo 30.000 K. Istotako dobi šola v Tempelj je bil pri Mariboru lepo podporo. Ednako se je na ta dela vpiralo šolstvo na Koroškem in v drugih delih Dolenj. Po glavnem shodu se je vršil izlet v Rohrj sprejela dolino.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Spoved in »Štajerc«. Posestnik v Savici govejti žaloval, da bi prišel pred kratkem k sv. Alojzu Segula, da bi podrobil, da bi podrobil mažu, da bi prišel eden duhovnikov njegovovoril je tudi spovedati. Mož je naletel slabo. Kaplani, o hinc dehantata ga takoj napadla, češ da bere, »Spovedbo predjera«. Prvi kaplana kakor dehanta prav žalil fosforne brige, kaj čitajo državljanji, ki plačujejo podroškov gospodarstva svoje davke, od katerih živijo i politične založitve. Kmet ne gleda nikdar farjem na pravilje po landu, kaj do oni berejo, čeprav se nahaja v farju dosegel na veliko več neprimerne čitiva nego v kmetskih gospodarstvih. Drugič je preneto malo krščanstva in takem postopanju. Ako hočejo duhovniki spovedati le tiste petoliznike, ki ne znajo umetnosti, misliti in so zato pristaši klerikalne stranke, — no, potem naj tudi klerikalci sami duhovnikov plačujejo. Dokler pa plačujemo vsi duhovniki, toliko časa morajo biti vsem na razpolaganju. Pa — amen!

Post... Nakaj čudnega se nam poroča in da bi ne poznali poročevalca, bi temu skoraj ne verovali. Dne 3. junija se je blagoslovila nova cerkev v Teharjih pri Celju. V nedeljo pred blagosloviljem pa je duhovnik raz lice omilil, da se morajo farani — postiti, da sprejmejo vredne knezoškofa dr. Napotnika. Ta pač že vse neha! Mi vemo iz popolnoma nenesljivih virov, da se škof čez to pridigo sam jezi. Naj se za škofov prihod tisti debeluhanj postijo, ki vedno toliko jedo, da so vsak dan bolj debeli. Ali od ljudstva zahtevati, da se razradi škofovega prihoda posti, to je preveč. Reje, da je Mojzes staro-testamentske jude prisilil da se postijo. Niso smeli svinskega mesa jesti, kajti v vročih južnih deželah se kmalu pokvariti in postane zdravju škodljivo. Ali — danes so razmere vendar vse drugačne! Mi ne živimo v jutranji deželi, mi pa tudi ne moremo jesti dnešnih postnih rib, kakor klerikalci. Sicer pa je naš škof Napotnik pravi duhovnik, pred katerim treba klobuk sneti. Ali — postimo se za Boga in ne za — ljudi. Zato ima dr. Napotnik prav, da se jezi nad tistimi svojimi duhovniki, ki hočejo ljudstvo poneumiti in mu škodovati. Klerikalci in klerikalni farji naj se sami postijo. Potem ne bodejo imeli tako debelih trebuhov, kakor jih imajo danes...

Ustanovni shod kmetijske podružnice v Mestinju. Po tradicionalnim pripravljalnem delu ustanovila se je na Križovo v Mestinju kmetijska podružnica. V imenu pripravljalnega odbora pozdravil je kmetovalec Dolenig iz Kačjega dolina, vse navzoče in še posebej gen. tajnika F. Juvana ter pot. učitelja J. Belle. Na to je na kratko povedal, zakaj da se snuje v Mestinju kmetijska podružnica in katere naloge čakajo novi odbor. Končno je izjavil, da ker je že podpredsednik podružnice v Rogaški Slatini, ne more tudi v tej podružnici kot odbornik delovati, pač pa zagotoviti kot navadni ud rad sodelovati in po možnosti pomagati. Nato preide na dnevni red in naznani prvo točko istega: volitev novega predsednika in odbora. G. župnik Gomilšek vzame besedo in želi, da se njegovi udje pred volitvijo sprejmejo, na kar se precej živahnega debata prične. Vsestransko priznanje se sliši, ko kmet Dolenig izjavlja, da med kmeti ni in ne sme biti strankarstva, ja da je to za kmeta pogubno. Končno se je v splošno zadovoljnlost izvolil kmet Stefan Jukret kot predsednik, J. Kidrič starejši kot podpredsednik, Juri Kolar blagajnik in župnik Gomilšek kot tajnik, razen teh pa je še vsaka občina po zupnikih zastopana. Po končani volitvi sprejeli so se še novi udje, tako da podružnica steje

*) Objavljamo ta dopis vključno temu, da ne spada v okvirje našega lista. Dokazati hočemo z njim le dejstvo, da kriči naduto pravstvo po visokih solah in vsem mogočem, svoje lastne redke pisatelje pa zlorablja in pušča poginuti v blatu. To naj bodi „kulturna“? Morda — pri kanibalih!

češ Flucher naj le toži. Potem pa je urednik takoj uvidel, da je sedel nekemu lopovskemu dopisunu na lim. Urednik Spindler je torej dočne trditve raje preklical in bode objavil primerno častno izjavo. O celi zadevi še izpregovorimo. Žalostno je le za slovensko javnost, da ji poročajo lopovi, ki imajo le namen umazati čast bližnjega. "Narodni list" naj si ta slučaj zapomni in naj svojim dopisnikom pove, da fakti napadi niso argumenti. Čestitamo vremenu g. F. Lucherju!

Maribor. Pred sedanjim porotnim sodiščem bi se imelo razpravljati v 5 (reči: peterih) tožbah, ki se vse tičejo preprirov prvakov med seboj. Ali čedni gospodje so se "zglighali", ker se bojijo svoje umazano perilo v javnosti prati.

Maribor. Kučijaž Franc Vake je na tukajšnjem kolodvoru ukradel blaga za čez 700 K. Sedel bode 13 mesecev v ječi. — V prepiru zaradi bab je ubil Karl Knupleš iz mariborske okolice Jožeta Lešnik. Obsojen je bil na 18 mesecev ječe.

Gospodarske.

Poskus z umetnimi gnojili! Vsi tisti posestniki, kateri so letos po "Štajercu" od g. Dofenig-a v Kačjem Dolu dobili umetna gnojila za poskus, se s tem opozarjajo, da so prevzeli dolžnost na poskusnih parcelah priraslo seno in otavo (in sicer na gnojeni in negnojeni parceli) natanko stehtati in Dofenig-u poročati. Vsled hude suše se pri seneni košnji ni nadejati velikega razločka, posebno tam, kjer so se gnojila šele v jeseni trosila; gotovo pa bode, ako suša preneha na otavi vidni uspeh. Pravi upliv pa bode leta 1909 razviden. Popravite toraj ob košnji parcelna znamenja (kole).

Dobrostanju človeštva služita apotekarji Thierry-balzam in centifolij-mazilo, o katerih izbornost pričajo stotera zahvalna pisma. Ta dva ne-rekosljiva, svetovnoznanata sredstva, ki se nikdar ne pokvarita, donašala skoraj vedno pomoč. Imejte ta sredstva vedno doma ter branite se ednaki ponaredbi, ki so kaznive in brez crednosti: Thierry-balzam 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 5 K, Centifolij-mazilo 2 dozi K 3-60 se prave dobita v apoteki pri angeljvaruhu A. Thierry v Pregradi pri Rogalcu.

Razočarani so vsi o lahki in štedljivi rabi splošno hvaljega tekočega "Cirine-Ölwachswichse" za parket in linelej, samo dvakratna raba na leto potrebna; drugače se le izbriše in da so brez napake ter se dajo umiati.

Ena res splošno priljubljena lekarna je firma P. Juršič v Pakracu. Opazujemo na njene inzerate in jo najtopleje priporočamo.

Prepozno pride v delu kakor k rendez-vous, ako nimate dobro idoče ure. Marsikatero sitnost bi si prihranili, ko bi vedeli, koliko je ura bila. In tako lehkoh pride do dobre ure! Pisite le poštno karto na firmo: "Avstrijska eksportna družba za ure Dunaj-Westbahnhof" ter si naročite za K 8—krasno srebrno Gloria-uro za gospode (glej inzerat!) za katero se 3 leta pismeno garantiira.

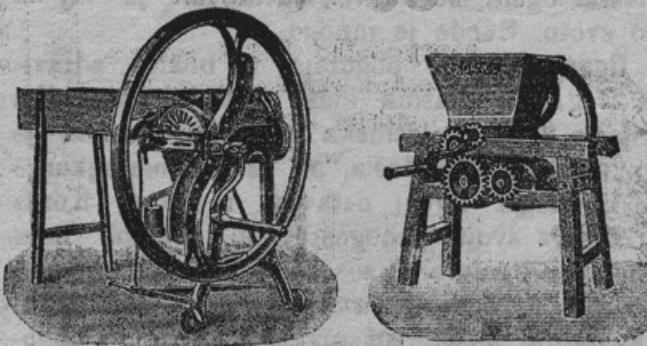
Promet razpošiljalne trgovine zahteva aparati, o katerega velikosti nima navadni človek niti pojma. Pomisliti je na tisoče in zopet tisoče komadov blaga, ki morajo biti naloženi, da se kupcem pravočasno ugodi. Marsikatero blago ima zopet razne vrste po velikosti, barvi in muštru. Vsak posamezni komad vsake vrste blaga mora biti posebej numeriran, registriran, pri prodaji fakturiran in izbrisani iz skladničnih o registru. Numeriranje gre v milijone in tako se lahko predstavljamo, koliko oseb in koliko delavskih moči je v tej zalogi potrebno. Razpošiljalna hiša Hanns Konrad vslužuje zdaj 200 oseb; njih delu najdemo lepe članke v letnikih 1907 in 1908. Hans Konradovega kolegari katerga dobijo vsi kupci te firme zastonj in poštne prosto.

Tvrda Karl Kocian tovarna za suknjo, lodne in modno robo iz pristne ovčje volne v Humpolcu prične ravnokar razpošiljati nove vzorce obširnega skladu letne robe za gospode in gospod. — Priporočamo, da se pri potrebi na to staro Humpoličko firmo obrne ker je znana za solidna, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča.

50000 ur gratis katalog dobi vsak čitalci tega lista od svetovnoznanate zaloge ur in zlatega blaga Max Böhnel, Dunaj IV. Margaretenstrasse 27/27 čisto zastonj in poštne prosto. Korepondenčna karta z natančnim naslovom zadostuje.

Pekovski učenec
se takoj sprejme pri Jos. Ornig,
Ptuj.

Fabrika kmetskih in vinogradniških masin
Jos. Dangl's nasled. v Gleisdorfu
(Štajersko)

priporoča najnovejše vitale mlatalne stroje, stroje za rezanje krme, šrot-mline, za rezanje repe, rebler za koruzo, sesalnice za gnojnicu, trijerje, stroje za mah, grablje za mrvo, ročne grablje (Handslepp- und Pferdeheurechen) za mrvo obračati, stroj za košnjo trave in žitja, najnovejše gleisdorske sadne mline v kamenitih valčkih zacinane, hidravlične preše, preše za sadje in vino. (Orig. Oberdruck Differenzial Hebelpresswerke) patent "Duchscher", dajo največ tekočine, se dobijo le pri meni. Angleške nože (Gusstahl), rezervne dele, prodaja mašin na čas in garancijo. — Cenik zastonj in franko. 433

Na prodaj

je novozidana enonadstropna z ceglom krita hiša z 5 sobami, kuhinje, 2 kleti, velbana, in lepi vrt zraven hiše tik glavne ceste, 3 minute od farne cerke v Poljčanah 1/4 ure od kolodvora, sposobna za trgovino in gostilno, kakor za vsaki obrt. Drugo posestvo, zidana hiša z 3 sobe, kuhinje, velbana klet in klet za zelenjavno, hlevi svinski in goveji, 4 johov gozda, travnik, sadenosnik, njive, lep vinograd, vse v enem okoli hiše, pripravno za takega, ki ima veselje živino rediti, na obeh posestvih je šparkasa. Več se izve pri Vincenz Prešern, posestnik v Poljčanah. 420

Na prodaj

je močna velika stiskalnica, za vsako graščino za rabo. Več se izve pri upravnosti "Štajerca".

Elegantno žensko 436

Iuksus-koło

firma Puch, kako malo rabljeno, se ceno proda. Vpraša se pri A. F. Hiekl v Ptaju.

Učenec

se sprejme v usnjarski delavnici **Josef Goriupp**, Ptuj, Bürgergasse. 437

Mlado nežno dekle

iz boljše kmetske hiše se takoj v gostilni "zur Post", Sv. Jakob v Rožni dolini sprejme. Vpraša se pri gospoj Schuster v Sv. Jakobu.

Krajaški učenec

kateri se je že nekaj časa učil se takoj sprejme z vso oskrbo in primerno tedensko plačjo pri Joh. Werbošek, krajaški mojster v Celju, Gospodska ulica 34. 439

SINGER

šivalne stroje

naj se kupi edino v naših prodajalnah ki se jih pozna vse na tem-le znaku:

373

Ne pustte se zapeljati z naznanimi, ki zasledujejo le namen, pod imenom SINGER rabljene mašine ali take drugega vira prodati. Kajti naše mašine se ne oddajajo naprej prodajalcem, temveč se prodajo neposredno od nas občinstvu.

SINGER Co.
akc. dr. za šivalne stroje
filialka Ptuj. Hauptplatz.

Učenec

krepak in zdrav, iz dobre hise in z dobrimi šolskimi spričevali, nemščine in slovenščine zmožen za Specerijsko trgovino se sprejme pri Artenjak in Schosteritsch v Ptaju.

Slikarski učenec

se takoj sprejme pri slikarskemu mojstru Joh. Nowak, Vrba na Koroškem. 393

Deset zapovedi za kmetovalca

lepo tiskane se zastonj dobijo pismeno s prosti poštne pod naslovom: **Ubald pl. Trnkoczy**, apotekar Ljubljani, Kranjska, Avstrija. 433

Razglas.

Tri deželne stipendije po 600 K (šest st. kron) za na Štajersko pristojne slušatelje živinozdravniške visoke šole na Dunaju se oddajo začetkom šolskega leta 1908—1909. Te stipendije se pripustijo za vso učno dobo 5 let, ako jih je deleženec potreben in vreden, ker je absoluiranje živinozdravniške šole 5 let potrebno.

Prosilci za te stipendije se morajo z pravnomočnim reverzom zavezati, da ostanejo po absolvirjanju živinozdravniške visoke šole vsaj 6 let v živinozdravniški službi dežele Štajerske.

Prošnje se vložijo do 31. julija 1908 pri štajerskem deželnem odboru.

Gradec, dne 28. maja 1908.

Od štajerskega deželnega odbora.

Da se v najem pa tudi proda
lepo posestvo

Redka prilika!
zavoljo družinskih razmer posestvo 10 minut
Sevnice ob Savi, obstoječe iz 31 oralov rodovitne
med katere je 7 oralov gozda, 24 oralov njiv
usnjarski delavnički. Hiša in gospodarska poslopja so vsa novo
in letno plača 500 in opeko krita. Prode se vse obsegano kakor
leta učne dobe 14. Natančneje se izve pri g. **Franjo Barovič**
mojster v Sv. Pr. Mariboru.

v Sevnici ob Savi. 419

395
Za birmo!
Preje kron 20.-

Visoko moderna rement. Gloria
srebrna ura za gospode!

Preje K 20.- Zdaj K 8.-

3 leta pismeno garancija

Ta imenito izdelana ura pose-
duje skrbno izkušeno, v kamenju
ideče kolesje, 3 krasno gravirane
pokrove in "Springdeckel", ter
prodamo to uro za K 8.— s se-
kundnim kazalcem K 8.—

Pošlie se po povzetju.

Avstrijska eksportna družba za ure
Dunaj—Westbahnhof 25.

Tisočero priznanj!

ignalni francoski aparati svetovne tovarne
Vermorel di Ville franche (Rhone)

najboljši in priznani od vseh vinogradnikov.

Posebno priporočljivi so: brizgalnice "Eclair"
proti peronospori, žveplalnica "Torpille", proti oidiu;
ektor "Excelsior" proti filokseri; acetilenska svetilka
"Medusa" proti trtnim črvom.

Kakor nadomestilo navadne zmesi na podlagi modre
lice in apna je

hipna zmes Eclair-Vermorel

modna, uspešna ter se drži peres.

Predmeti za menjavo pri vseh aparatih.
in opisi na željo zastonj in poštne prosto pri
državnem zastopniku za Avstro-Ogrsko.

T. Doswald, Trst
Piazza Lipsia št. 6. 370

Vstanovljena leta

30 letni mož

z samostojno dobro službo, vdovec z 1 dveletnim otrokom se želi
oženiti s pošteno deklo s par tisoč forintov premoženja. Ponudbe
pod "L. K. Nr. 120" pošte restante Maribor. Želi se sliko in na-
znanilo starosti. 432

Zaradi starosti in bolezni prodam takoj in po ceni 410

posestvo

da mi kupec pri žetvi pomaga. Obstoji iz velikih in lepih stano-
valnih ter gospodarskih hiš, lepi travniki z mnogim sadnim dre-
jem samo dobra sladka krma, vinograd z krasnimi trtami, s po-
hištrom vred; za 1.800 gold. ima hranilnica gori. Baje je z zemlji mnogo
premoga. Posestnik Joh. Widmar, v Pletovarijski p. Trenenbergu
žel. sv. Jurij; 1 ura v Ponikvo, 1/4 ure v Stadl, 1/4 ure v Konjice.

Domača pijača

narejena z "Mostin" da izvrstno pijačo in je
najboljše nadomestilo za pristni sadni mošt. "Mo-
stin" je sestavina naravnih substanc in sled
tega neškodljiv ter vpliva ta pijača na človeka
oživljajoče in pospešuje prebavo. 3000 l. te pijače
narejene z "Mostin" stane 4 gld. 80 kr. "Mostin"
se dobri pri Janezu Posch, špecerijska trgo-
vina, Maribor, Koroška ulica 20. — Poštna
razpošiljatev vsak dan. — Svari se pred pon-
redbami.

Ne okušaj, dokler ni vode zraven!

80%

jesihova esenca,

bela in rudeča s katero se pripravljajo
najokusnejše jedi in jesih za vkuho.

1 Liter velja 2 kroni.

Kakor se ravno potrebuje, naj se zmeša 1 liter 80% jesihove esence z 30 ali 24 ali 14 litri čiste studenčne vode in iz-
vrsten jesih je gotov.

Zaloga pri

R. Bračko,
trgovci v Ptuju v novi poštni hiši.

Sukna

humpolečki lodni, sukno
za salon obleke in modno
sukno za obleke
priporoča

Karel Kocian

tovarna za sukno

v Humpolci

Vzorci brezplačno. Tovar-
niška cena.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

1862.

Čekovnemu ra-
čunu št. 808051
pri c. kr. po-
štno-hranilničnem
uradu.

Mestni de-
narni zavod.

priporoča se glede vsa-

kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posre-
dovanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno

vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Zahtevajte

zastonj, da se Vam pošte ilustrovani cenik z nad 1000 slikami.

Slika 1/2 nat. velika

Garancija več let

Vsako ne brezplačno blago se vzeme
pri polni svoti nazaj.

Nr. 365 Srebrna dam-
ska rementoar gold. 3.50

Nr. 322 Srebrna rementoar 3.50
za gospode gold.

Nr. 337 Srebrna anker 15 kamenjev
gold. 5. dvojni mantelj gold. 6.50

Nr. 341 Srebrna anker dvojni mantelj
15 kamenjev, po-
sebno močna gold. 7.9.50

Anton Kiffmann
največja zaloga ur srebrnega in zlatega
blaga. Ekspert v vse dežele.

Marburg. P. I. Stajersko.

Gumi

za zeleno cepljenje

(Rebengummi zur grünen Veredelung)

najizvrstnejši

prima-vrste, garantirano blago, priporočata cenjenim
odjemalcem

brata Slawitsch, v Ptuju.

376

Pozor! **Citaj!** **Pozor!**

Slavonska biljevina

GESUNDHEIT DEM KRANKEN,
STÄRKE DEM SCHWACHEN.

Ta je napravljena iz
najboljših gorskih
zelišč — ter se iz-
vrstno in z najbolj-
šim uspehom vpo-
rabljaj proti zastare-
lemu kašiju — bolih
v prsih, — prehla-
jenju v grlu, hri-
pavosti, težkem diha-
nju, astmi — plju-
nem kataru, suhem

kašiju, tuberkulozi itd. itd.

Delovanje izborno, vspeh siguren. Cena je
franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40
vin., 4 steklenice 5 K 80 vin., po povzetju ali
če se pošte denar naprej. — Manj kot 2 steklenici
se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišiča,

lekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonija.)

Zejo po ceni se proda

vinograško posestvo

v krasni legi ob Golobjem vrhu pri Pesnici, obstoječe iz zidane
hiše s prešo in kletjo, posebnega gospodarskega poslopja in čez
6 oralov zemljišča, med tem blizu 2 oralov novo nasajenega vi-
nograda, njive, travnika, novega sadonosnika itd. Posebno pri-
pravno za penzioniste. — Pojasnila daje gosp. Lokay v Mari-
boru, Puchelgasse 1.

894

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure

za poslovanje s
strankami ob de-
lavnikih od

8-12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

Ravnateljstvo.

Vozicki otroke

v novi veliki trgovini

za

200

Johann Koss v Celju

na kolodvorskem prostoru

se dobivajo že cd	gold. 6·50	naprej
druge sorte po	7—	"
tretje " " " " "	8—	"
četrte " " " " "	9—	"
pete " " " " "	10—	"
in z fedrami po	12—	"

Za finejše sorte se naj zahteva posebni cenik.

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljše sredstvo za rast las in proti njih izpadanju — KAPILOR št. 2. Povzroča, da postanejo lasje dolgi in gosti, edstranja prahaj in vsako kožno bolezen na glavi. Naročila naj bi si ga vsaka družina. Imam premnogo lažalnic in priznanic. Stane poštne prosto na vsako postoulonček 3 K 60, 2 lončka 5 K. Naroča naj se samo od mene pod naslovom.

PETER JURIŠIĆ 580

lekarnar v Pakracu št. 200 v Slavoniji.

Styria- bicikelni

Novi modeli 1908.

Cena za gotov denar:

„Styria“ - bicikelni K 140, 160 (fino cestno kolo) najfinješa cestna kolesa K 180—200 isto K 240—280.

(Halbrennmaschinen) s patent Styria-Glockenlager.

Že rabljene, toda še prav dobre bicikelne po 80, 100 K. Po ugodnih pogojih prodajava samo zanesljivim kupcem in proti dvanaštrmesečnemu plačilu in sicer samo nova kolesa. Na zahtevanje vsakomur, ki misli bicikel kupiti, se pošlje cenik. Styria-bicikelni so dandanašnji najimnitnejši fabrikati, in največja tovarna na Avstrijskem izdeluje te bicikelne kakor tudi posamezne dele.

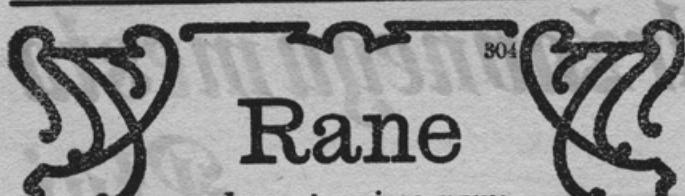
V zalogi imava tudi vse posamezne dele bicikelov in tudi Reithoferjeve zračne cevi (Luftschläuche und Laufmäntel).

Brata Slawitsch,

generalna zastopnika za okraje 271

— Ptuj, Ormuž, Rogatec in Središče.

Naročila naj se pošlje na naslov, ker fabrika posameznih koles ne razpošilja in ne proda privatnim osebam.

Rane

jejo skrbno pred vsako nečistostjo,

kajti vsled te postane lahko najmanjša rana nevarna in velika. Že 40 let sem se rabi omehkajoča Pragerske domače žavage kot zanesljivo obvezno sredstvo. Ista varuje rane, zmanjša vnetje in bolečine, vpliva hladilno in pospešuje splošno zdravljenje.

razpoljila se vsak dan
1 celo doza 70 vin., 1/2 50 vin. po posti
proti napajjalniku 3 K 16 vin. se podlje
franko 4 doz, za 7 K pa 10 doz, in to na
vse avstro-ogrške štancije.

Vsa dela zavirkov imajo postavno varstveno
znanko.

Glavni depot:

B. FRAGNER, c. k. dvorni liserant.

Apoteka zum schwarzen Adler.

Praga Kleinesite, Ecke der Nerudagasse No. 203.

Skladišče v apotekah Austro-Ogrske.

Thierry-balzam

Samo pravi je le
z zeleno nuno kot znamko. Najmanj se pošlje 12/2 ali 6/1 ali patent potna družinska steklenica K 5—. Zaboj zastonj.

Thierry centifolij-mazilo

Najmanj se poslje 2 doze K 3·60. Zaboj zastonj. Povsodi priznana kot najboljša domača sredstva proti bolečinam, pečenje v želodcu, krku, kašlu, hripcavosti, vnetju, ranami itd. — Naslov za naročbe in denar.

A. Thierry, apoteka k angolj-varuhu v Pregradi pri Rogatcu.

Zaloge v največih apotekah. 297

Hans Wouk

veletrgovina z mešanim blagom,
vinom in žganjem

v Poličanh

priporoča p. t. občinstvu svoje bogato zaloge izbernega špecerijalskega blaga, kakor fine parne meke, vinberle, cibele, kave, masti, jedilno olje, petrolej itd. kakor tudi zaloge manufakturnega blaga, štofi, draki, platno itd.

Nakupuje

žitje, jajca, maslo in poljske pridelke.

Nakup in prodaja

debra pristna naturna vina en gros in dobre pravo žganje en gros in en detail.

Svilne robce

Volneno blago

Druk od firbarja

Cajge in satene

Platno belo in pisano

Štofe in kamgarn

Srajce in kravate

kupuje večina

201

samo v ta novi veliki trgovini

Johann Koss v Celju

na kolodvorskem prostoru.

Brata Slawitsch

v Ptiju 106

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledi-

čeci ceni:

Singer A . . . 70 K — h

Singer Medium 90 " —

Singer Titania 120 " —

Ringschiffchen 140 " —

Ringschiffchen za krojače 180 " —

Minerva A 100 " —

Minerva C za krojače in čevljarje 160 " —

Howe C za krojače in čevljarje . . . 90 " —

Cylinder Elastik za čevljarje . . . 180 " —

Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Najne-

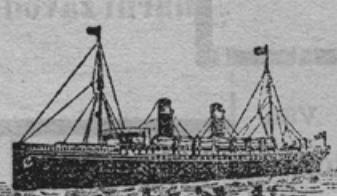
cene so nižje kakor povsodi in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik brezplačno.

106

Potnikom v Ameriko

priporoča
generalna agentura

AMERIKANSKE

in White Star-Linije

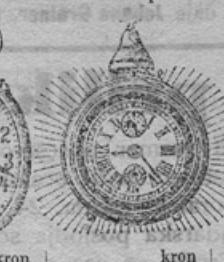
najhitrejšo vožnjo prek Basel - Paris - Cherbourg - New-York, 2 odhoda v tednu, hrana že v Baselu prosta, z velikanskimi in varnimi parniki teh linij, prevoz od Cherbourg-New-York v resnici 5 1/2 do 6 dni. Vsa potrebita in natančna pojasnila daje radovoljno in zastonj:

Generalna Agentura

Im Obersteg & Co. 28 Aeschengraben Basel (Švica.) 292

5000 ur zastonj

katalog pošljem vsakomur brez plačila zastonj
in prosto.

Original Omega, Schaffhausen, Glashütte, Helios, Amalia, izkušeno, od K 13—; srebrno in zlato blaga po originalnih fabrikskih cenah. 3 leta garancija. Izmenjava ali denar na

Max Böhnel, Dunaj

IV. Margaretenstrasse 27/27 v lastni hiši.
Zapriseženi cenitelj in strokovnjak. Največja in najstarejša
tvrdka. Osnovana 1. 1840.
5000 slik-katalog zastonj in poštne proste.

PLAHTE

(Prtiči)

iz domačega platna po gold. 100
iz močne debele kontenine 120
iz tirolskega platna 130

v novi veliki trgovini

JOHANN KOSS v Celju

na kolodvorskem prostoru.

Kron 5000 zaslужka

plačam tistem, ki dokaže, da ni moja čudežna kolekcija

600 komadov za gold. 2·50

pričinkostni nakup, f. s.: 1 prava švic. zist. Roskopf patenti-
ira, grš natanko in dobro, regul. s pismeno 3 letno fabrik-
rancijo, 2 amerik. zlato-double prstana (za gospoda in žens-
ke), 1. počas. garnituro, obstoječa iz manšetnih, ovratnih
gumb, 1 amerik. žepni nož o delov, 1 eleg. židan kravata
in mušter po želji, najnovješči facon. 1 krasna knoflica za han-
s s simili-briljanti, 1 nečna damska broša zadnja novost, 1 počas-
na toaletna garnitura, 1 eleg. usnjeni portmoné, 1 par amerik. bo-
rov s imit. kamenji, 1 par angl. vremenskih barometrov, 1 sve-
tovna album s 36 umetn. najlepših razgledov sveta, 1 krasni val-
lasni koljer s pravimi oriental-črnimi biseri, 5 indijskih dede-
kov-vragov zavaba vsako društvo in se 350 kom. raznih predmet-
kov samo gold. 2·50. Dobi se po povzetju ali naprej plač-
čen (tudi S. Urbach, svetovna razpoljiva na znamke) pri Krakev s. 100.

N. B. Ako se naroči 2 paketi, prida se 1. prima ang. bo-
rov ali 6 fl. volnenih žepnih robov gratis. Ako ne dopade
tako nazaj, torej vsak razisk izključen.

Meščanska parna žaga

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptju
zraven klavnice in plinarske hiše postavljen
nova parna žaga vsakemu v porabo.
Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj
žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrati i
spahati i. t. d.

V ptujskem mestnem sopa- nem kopališču

se dobijo odahmal kopele s hlaponom po sled-
čih jako znižanih cenah. Vsak navaden dan
1. ura popoldan in vsako nedeljo in vsak prazni
ob 1/2 ura predpoldan za 60 vin. (30 kn-
carjev.)

Vedstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettau
Badeanstalt).

Velika zaloga

gootovih oblek

za otroke vsake starosti iz štofa in cajga-

ženskih jaken (jopc)

štofaste in

moških oblek

hlače iz cajga in štofa zelo po cen-

v novi veliki trgovini

JOHANN KOSS v CELJU

na kolodvorskem prostoru.